

รายการอ้างอิง

หนังสือ

ทรงค์ เส็งประชา. สังคมวิทยา โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร กรุงเทพ 2528.

ประมະ สตะเวทิน. หลักนิตยศศสตร์ ห้างหุ้นส่วนจำกัดรุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์ กรุงเทพ 2526.

ปชา ลางานันท์. หมู่บ้านในฝันแห่งดินธรรม แผ่นดินทอง โรงพิมพ์สมมิตรจำกัด 2532/205 พหลโยธิน บางเขน กรุงเทพ 2532.

ผลักก์ จิรากรศิริ. อุดมการณ์สร้างสรรค์แผ่นดินไทยให้เป็นแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง 49/1 งามวงศ์วาน บางเขน กรุงเทพ 2530.

พระมหาประยุทธ ปยุตโต (พระราชวราภรณ์) พุทธศาสนา กับสังคมไทยปัจจุบัน ห้างหุ้นส่วนจำกัดศิวพร 74 ซอยรัชฎาภรณ์ มัคกะสัน กรุงเทพ 2513.

พระไพศาล วิสาโล. หวานพันธ์แห่งโพธิ ภาพพิมพ์ กรุงเทพ 2531.

มาโนช ตันชานิชย์. บทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาสังคมชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วีเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ไทยวัฒนาพาณิชจำกัด 599 ถนนมิตรไมตรี กรุงเทพฯ 2530.

สมมูล สุขสำราญ. การพัฒนาตามแนวพุทธศาสนา บริษัทพิมพ์สวาย จำกัด กรุงเทพ 2530.

เอกสาร

กรรมการ โอม เล. "บทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาท้องถิ่น: เอกสารมีโครงสร้างสหातหัว. หมู่บ้านท่าสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ วิทยานิพนธ์ นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526.

เฉลิม อุตคฤทธิ์. "การศึกษาบทบาทพระสังข์ในงานพัฒนาชุมชน" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
คณะสังคมส่งเสริมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2521.

เนตรวิศ นาครวชระ. "บทบาทของวัดในกรุงเทพ" (2526)

พระประชา บลันนอัมโน. "คำของพระกับชาติกรรมของชนบท: ศึกษาเฉพาะกรณี
กรุงเทพมหานคร" คณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนา 2526.

ผลศักดิ์ จิรไกรศิริ. ความเชื่อในพุทธธรรม สถานภาพในสถาบันสังฆและความเชื่อทาง
การเมืองของพระสังฆไทย วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2527.

พินิช ลาภอนันนท์. "พระสังฆในชนบทภาคอีสานกับการพัฒนาตามหลักการพึ่งตนเอง"
วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2530.

สุภาพร วนาถวช. "แรงจูงใจที่ทำให้พระภิกษุและสามเณรร่วมในการพัฒนาชุมชน"
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2516.

สุภาพรรณ ณ บางช้าง. "พระสังฆกับการพัฒนาชนบท" ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล
อัคลสำเนา 27 มกราคม 2526.

เสาวลักษณ์ ขำนีล. "บทบาทของพระสังฆในการพัฒนาชุมชนในหมู่บ้านรังไฝ และหมู่บ้าน
อุ่ตตะเกา จังหวัดชัยนาท" วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518.

สมพงษ์ จิตราภรณ์. "เอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2531
อนันต์ วิริยะพินิจ. "บทบาทของพระสังฆกับการพัฒนาชุมชน" เอกสารประกอบการสัมมนา
เรื่อง สองคตวาระรัตนโกสินทร์ : ความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย กรุงเทพ:
ไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2525.

อรุณรัตน์ วิเชียร เปี้ยง. "บทบาทของพระสังฆในสังคมล้านนาไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต คณะสังคมส่งเสริมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2525.

ภาษาต่างประเทศBook

David K. Berlo, The Process of Communication: Antroduction to theory and Franctiee, (New York: The Fress Press 1960)

Everett M. Rogers and Shoemaker, Communication of Innovation: A Cross Cultural Approach (New York: The Fress Press 1971)

Everett M. Rogers, Modernization Among Peasants (New York: Holt Rinehart and Winston, Inc. 1961)

_____. Diffusion of Innovation (New York: Holt 1983)

James N. Mosel, Communication Patterns and Palitical Socialization in Transitional Thailand. in Communication and Political Development. Edited by Lucian W. Pye.

Parson Talcote: The Social System. (New York the Free Press 1950)

W.R. Lassey, Dimension of Leadership and Social Change. (Iowa University Associated, 1971)

Articles

Mole, Robert L. The Role of Buddnism in Contemporary Development of Thailand. Comnausupport, Sigon: Noway Personal Response 1968.

Mulder, J.A. Neils, Monks, Merit and Motivation. Northern Illinois Center Southeast Asian Studies, May 1969.

Suksamran, Somboon. Political Buddhism. In Southeast Asia: The Role of the Sangha in the Modernization of Thailand. London: C Hurst, Co. 1977.

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ศึกษา จำแนกตาม เพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	91	58.3
หญิง	65	41.7
รวม	156	100.0

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ศึกษา จำแนกตาม อายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	15	9.6
21-30 ปี	31	19.9
31-40 ปี	43	27.6
41-50 ปี	36	23.1
51-60 ปี	21	13.5
61 ปีขึ้นไป	10	6.4
รวม	156	100.0

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	28	17.9
แต่งงาน	116	74.4
หม้าย	11	7.1
หย่า	1	.6
รวม	156	100.0

ตารางที่ 15 แสดงจำนวน และร้อยละของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามจำนวนบุตร

จำนวนบุตร	จำนวน	ร้อยละ
1 คน	18	11.5
2 คน	27	17.3
3 คน	27	17.3
4 คน	15	9.6
5 คน	15	9.6
6 คน	13	8.3
7 คน	5	3.2
8 คน	4	2.6
9 คน	1	.6
10 คน	1	.6
11 คน	2	1.3
รวม	156	100.0

ตารางที่ 16 แสดงจำนวน และร้อยละของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้	5	3.2
อ่านออก เขียนได้	10	6.4
ป.1 - ป.4	56	35.9
ป.5 - ป.7	54	34.6
มัธยม 1 - มัธยม 3	21	13.5
สูงกว่ามัธยม	10	6.4
รวม	156	100.0

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ทำนา	136	87.2
ค้าขาย	7	4.5
รับจ้าง	6	3.8
รับราชการ	7	4.5
รวม	156	100.0

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามการมีกรรมสิทธิ์ในที่นา

การแสดงสิทธิ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นเจ้าของที่นาทั้งหมด	127	81.4
เป็นเจ้าของส่วนหนึ่ง เช่าส่วนหนึ่ง	14	8.9
เช่าทั้งหมด	15	9.7
รวม	156	100.0

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามจำนวนที่นา

จำนวนที่นา	จำนวน	ร้อยละ
1-5 ไร่	1	.6
10-20 ไร่	10	6.4
21-30 ไร่	30	19.2
31-40 ไร่	30	19.2
41-50 ไร่	24	15.4
51-60 ไร่	17	10.9
61-80 ไร่	12	7.7
81-100 ไร่	21	13.5
มากกว่า 100 ไร่	11	7.1
รวม	156	100.0

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ค่ากว่า 1,000 บาท	4	2.6
1,000 - 1,999 บาท	20	12.8
2,000 - 2,999 บาท	51	32.7
3,000 - 3,999 บาท	58	37.2
4,000 - 4,999 บาท	19	12.2
มากกว่า 5,000 บาท	4	2.6
รวม	156	100.0

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามการตื้นของมีน เมา

การตื้นของมีน เมา	จำนวน	ร้อยละ
คืบประจำ	-	-
คืบ เป็นครั้งคราว	37	23.7
ไม่คืบ เลย	119	76.3
รวม	156	100.0

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามการสูบบุหรี่

การสูบบุหรี่	จำนวน	ร้อยละ
สูบประจำ	6	3.8
สูบเป็นครั้งคราว	62	39.8
ไม่สูบเลย	88	56.4
รวม	156	100.0

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามการเล่นการพนัน

การเล่นการพนัน	จำนวน	ร้อยละ
เล่นประจำ	-	-
เล่น เป็นบางครั้ง	37	23.7
ไม่เล่น	119	76.3
รวม	156	100.0

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามประเภทของการพนัน

ประเภทของการพนัน	จำนวน	ร้อยละ
พนันมวยจากโทรศัพท์	24	15.4
สลากกินแบ่งรัฐบาล	8	5.1
พนันฟุตบอลจากโทรศัพท์	5	3.2
ไม่เล่น	119	76.3
รวม	156	100.0

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ศึกษา จำแนกการทำบุญตักบาตรตอน เช้า

การตักบาตรตอน เช้า	จำนวน	ร้อยละ
ใส่บาตรทุกเช้า	73	46.8
ใส่ในบางโอกาส	78	50.0
ไม่ใส่เลย	5	3.2
รวม	156	100.0

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและร้อยละของบุคลากรที่ศึกษา จำแนกจากการไปรับ

ไปรับ	จำนวน	ร้อยละ
ไปทุกวัน	8	5.1
ไปทุกวันพระ	45	28.8
ไปบ่อย	75	48.1
ไปในวันที่มีงานบุญ เทศกาล	14	9.0
ไปบ้านงาน ๆ ครั้ง	14	9.0
รวม	156	100.0

ศูนย์วิทยบรังษยการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนร้อยละ และค่าเฉลี่ยของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามความ
น่าเชื่อถือในตัวประสงช์

รายการ	เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่แน่ใจ จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{x}$ 1-3
พระครุพิศาลอธรรมภานี ทำงานโครงการ	114	35	7	2.87
โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ	(73.1)	(22.4)	(4.5)	
พระครุพิศาลอธรรมภานี	142	13	1	2.90
ทำงานโครงการ เพื่อต้องการพัฒนาหมู่บ้าน	(91.0)	(8.3)	(.6)	
ห่วยย่าง				
พระครุพิศาลอธรรมภานี ทำงานโครงการ	86	53	7	2.50
เพื่อปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน	(55.1)	(40.4)	(4.5)	
ให้ดีขึ้น				
หลังจากการอบรมครั้งแรกแล้วพระครุพิศาลอธรรม	80	57	19	2.39
ภานียังติดตามการเข้าร่วมโครงการอย่าง	(51.3)	(36.3)	(12.2)	
สม่ำเสมอ				
พระครุพิศาลอธรรมภานีมีเวลาให้กับชาวบ้าน	53	59	34	2.12
ห่วยย่างมากพอ	(34.0)	(44.2)	(21.8)	
พระครุพิศาลอธรรมภานีได้เสียสละทรัพย์สิน	56	69	21	2.28
ของท่านเพื่อดำเนินการโครงการในบ้านห่วยย่าง	(42.3)	(44.2)	(13.5)	
พระครุพิศาลอธรรมภานีเคยสละทรัพย์สิน	25	83	48	1.85
ของท่านเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบความเดือดร้อน	(16.0)	(53.0)	(30.8)	
ในเรื่องต่าง ๆ				
พระครุพิศาลอธรรมภานี เต็มใจที่จะช่วยชาวบ้าน	121	34	1	2.76
แก้ปัญหาต่าง ๆ	(77.6)	(21.4)	(0.6)	

ตารางที่ 27 (ต่อ)

รายการ	เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็นใจ จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{x}$ 1-3
พระครุพิศalaธรรมgapีมีความสม่ำเสมอ	69	78	9	2.30
ในการให้ความช่วยเหลือแก่ชาวบ้าน	(44.2)	(50.0)	(5.8)	
พระครุพิศalaธรรมgapีให้ความเป็นกันเอง	136	19	1	2.86
กับชาวบ้านที่ไป.....	(87.2)	(12.2)	(0.6)	
ถ้ามีปัญหา เกี่ยวกับความประพฤติของชาวบ้าน	26	96	34	1.94
พระครุพิศalaธรรมgapีจะช่วยแก้ปัญหาได้....	(16.7)	(61.5)	(21.8)	
ถ้าชาวบ้านต้องการทราบโครงการแผ่นดินธรรม	127	22	7	2.76
แผ่นดินทอง สามารถขอคำแนะนำจากพระครุ	(81.4)	(14.1)	(4.5)	
พิศalaธรรมgapีได้.....				
พระครุพิศalaธรรมgapี เป็นผู้ที่แนะนำในการ	19	102	35	1.89
แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้กับชาวบ้านได้	(12.2)	(65.4)	(22.4)	
คำแนะนำของพระครุพิศalaธรรมgapี เป็น	138	17	1	2.87
คำแนะนำที่ เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต	(88.5)	(10.9)	(0.6)	
พระครุพิศalaธรรมgapี เป็นผู้มีความขยัน	114	40	2	2.71
ขันแข็งในการทำงาน.....	(73.1)	(25.6)	(1.3)	
พระครุพิศalaธรรมgapี เป็นผู้รับผิดชอบต่อ	125	29	2	2.78
การดำเนินงานโครงการ.....	(80.1)	(18.6)	(1.3)	
พระครุพิศalaธรรมgapี เป็นผู้ที่มุ่งจริงทำจริง	113	39	4	2.70
ทำจริง.....	(72.4)	(25.0)	(2.6)	

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระมหากรุณาธิคุณแก่ปวงชนไทยล้วนเกล้า

ลั่นกระหม่อมหาที่สุดมีได้ นับแต่วันที่เสด็จฯ เสด็จฯ ลิ้งกลวัญราชสมบัตินานนั้น ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกิจ และพระราชภารกิจเพื่อความร่มเย็น เป็นสุขแก่ชาติบ้านเมืองของไทย เป็นเอกประการทรงพระราชนอุตรากตรำพระวราภัย เสด็จพระราชดำเนินบำบัดฯ กับบำบัดฯ สุขแก่สกนธิกรทั่วทุกภูมิภาค โดยมิได้ทรงคำนึงถึงความเห็นอย่างใดอย่างหนึ่ง ทรงเป็นมหาธรรมยิกรช្សี๊งพร้อมด้วยพระศพพิธราชธรรมและพระจักรวรรดิวัตรทุกประการ ทรงเจริญรอยตามพระราชนิริยาอันงดงามแห่งสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาราชเจ้าอย่างสมบูรณ์ พระเกียรติคุณจึงขจรขจายไปทั่วแผ่นดินไทยและนานาประเทศทั่วโลก

พระคุณวิเศษประการสำคัญที่จะเว้นกล่าวเสียมิได้คือ ทรงเป็นแบบอย่างและทรงเป็นผู้นำทางความคิดในการพัฒนาผู้คนและบ้านเมือง พระราชดำริต่าง ๆ ที่ทรงกำหนดขึ้นด้วยพระบัญญาและพระราชวิจารณญาณอันประณีตสูงมาก พระบรมราโชวาท และพระราชดำรัสที่ทรงพระมหากรุณาพระราชนานในโอกาสต่าง ๆ ก็คือ ล้วนทรงคุณค่า เลิศล้ำ มีสาระสอนประโยชน์สูงยิ่ง พระราชทานแนวทางแนวคิดและวิธีการทำงาน และการครองชีวิตเพื่อความเจริญแก่คนไทยทุกคน และแก่ส่วนรวม จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่เรารำลึกถึงทรงพระราชนิริยาที่ได้ทรงบำเพ็ญตลอดมาจนได้ หลักไว้ปฏิบัติเพื่อความเจริญสุขตลอดไป พระราชภารกิจน้อยใหญ่ที่ได้ทรงบำเพ็ญตลอดมาจนได้ อำนวยประโยชน์สูงแก่อาณาบริษัทฯ ประชาราษฎร์ สมดังพระปณิธานราชโองการนานับการ ที่จะให้แผ่นดินไทยเป็นทั้งแผ่นดินธรรม แผ่นดินทองโดยแท้จริง ดังประจักษ์ชัดแก่คนไทยทุกผู้อยู่ในปัจจุบัน

ด้วยความสำนึกรักในพระมหากรุณาธิคุณเป็นลั่นพัน อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง จึงถือกำเนิดขึ้น เพื่อเป็นอุดมการณ์รวมของแนวความคิดแห่งการพัฒนาชนบททั้งหมด รัฐและราษฎร์ จักได้ร่วมกันทั้งกำลังกายและกำลังใจ ปฏิบัติงานสนองพระมหากรุณาธิคุณ ตามแนวพระบรมราชบูพิธาน ซึ่งทรงมีพระราชวิจารณ์ประการไว้เป็นพระปณิธานราชโองการ

ความหมายของอุดมการณ์

อุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง หมายถึงระบบความเชื่อที่เชื่อให้เห็นว่า สภาพการพัฒนาประเทศในปัจจุบัน มีความบกพร่อง เพราะเป็นการพัฒนาที่เน้นเศรษฐกิจ นำหน้าจิตใจ ทำให้การพัฒนาประเทศประสบความสำเร็จเฉพาะค้าน เศรษฐกิจอย่างช้าๆ ถ้าการพัฒนา

ภาคผนวก ช.

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง บทบาทของพระสังฆ์ในการพัฒนาการ เข้าร่วมโครงการแผนดินธรรม แผนดินทอง
ของชาวบ้าน ตำบลโพนสูง อําเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

โปรดเลือกเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี

20 - 30 ปี

31 - 40 ปี

41 - 50 ปี

51 - 60 ปี

61 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

โสด

แต่งงาน

หม้าย

หย่า

อื่น ๆ ระบุ.....

4. จำนวนบุตรอีด้า ..... คน

5. ระดับการศึกษา

อ่านไม่ออก - เขียนไม่ได้

อ่านออก เขียนได้

ประถมปีที่ 1 - 4

ประถมปีที่ 5 - 7

มัธยม 1 - 3

สูงกว่ามัธยม

6. อาชีพหลัก

ทำนา

เลี้ยงสัตว์

ค้าขายส่วนตัว

รับจ้าง เอกชน

ข้าราชการหรือ

แม่บ้าน

รัฐวิสาหกิจ

อื่น ๆ ระบุ.....

ถ้าท่านทำนาโปรดตอบข้อ 7-9 ถ้าท่านไม่ได้ทำนาโปรดข้ามไปตอบข้อ 10

7. การถือครองที่นา

เป็นเจ้าของที่นาทั้งหมด

เช่าที่นาทั้งหมด

เป็นเจ้าของส่วนหนึ่ง เช่าส่วนหนึ่ง

รับจ้างทำนา

อื่น ๆ ระบุ.....

8. ถ้าท่านเป็นเจ้าของที่นาท่านมีนาจำนวน

1 - 5 ไร่	10 - 20 ไร่
21 - 30 ไร่	31 - 40 ไร่
41 - 50 ไร่	51 - 60 ไร่
61 - 80 ไร่	81 - 100 ไร่
มากกว่า 100 ไร่	อื่น ๆ ระบุ.....

9. จำนวนที่เช่าที่นา

1 - 5 ไร่	6 - 10 ไร่
11 - 15 ไร่	16 - 20 ไร่
มากกว่า 20 ไร่	

10. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ต่ำกว่า 1,000 บาท
1,000 - 1,999 บาท
2,000 - 2,999 บาท
3,000 - 3,999 บาท
4,000 - 4,999 บาท

มากกว่า 5,000 บาท

11. การสูบบุหรี่

สูบ	ไม่สูบ
สูบเป็นครั้งคราว	อื่น ๆ ระบุ.....

12. การตีมสุรา

ดื่ม	ไม่ดื่ม
ดื่มน้ำang เป็นครั้งคราว	อื่น ๆ ระบุ.....

13. การเล่นพนัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ชื่อสลากรินแบง	กัดปลา
ชื่อหวยใต้ดิน	ไฟ
ชนไก่	มวยตู้
ไฮ-โล	ฟุตบอลตู้
ไม่เล่น	อื้น ๆ ระบุ.....

14. ความถี่ในการเล่นการพนัน

เล่น เป็นประจำ	นาน ๆ ครั้ง
เล่นในงานหรือ เทศกาล	ไม่เล่นเลย
อื้น ๆ ระบุ.....	

15. การตักบาตร

ใส่บานตรทุก เช้า
ใส่ในบางโอกาส
ไม่ใส่เลย

16. การไปทำบุญที่วัด

ไปทุกวัน
ไปทุกวันพระ
ไปบ่อย
ไปในวันมีงานบุญ เทศกาล
ไปบ้างนาน ๆ ครั้ง
ไม่ไปเลย

ตอนที่ 2 ปัจจัยเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือในตัวพระสงฆ์

โปรดใส่เครื่องหมาย ลงในช่องตรงกับความรู้สึกของท่าน

ลำดับที่	รายการ	เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย
17.	พระครุพิศาลอธรรมกาลี (อ.สมศิริ สุวนะโน)	
	ทำงานโครงการแผนติดธรรม แผนตินทอง	
	โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ	
18.	พระครุพิศาลอธรรมกาลี (อ.สมศิริ สุวนะโน) ทำงาน	
	โครงการแผนติดธรรม แผนตินทอง เพื่อต้องการ	
	พัฒนาหมู่บ้านห้วยยาง	
19.	พระครุพิศาลอธรรมกาลี (อ.สมศิริ สุวนะโน) ทำงาน	
	โครงการแผนติดธรรม แผนตินทอง เพื่อบรับประจุ	
	สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น	
20.	หลังจากการอบรมครั้งแรกแล้วพระครุพิศาลอธรรมกาลี	
	ยังติดตามการเข้าร่วมโครงการแผนติดธรรม	
	แผนตินทองอยู่ย่างสม่ำเสมอ	
21.	พระครุพิศาลอธรรมกาลีมีเวลาให้กับชาวบ้านห้วยยาง	
	มากพอ	
22.	พระครุพิศาลอธรรมกาลีได้เลี้ยงสละทรัพย์สินของท่าน	
	เพื่อดำเนินการโครงการแผนติดธรรม แผนตินทอง	
	ในบ้านห้วยยาง	
23.	พระครุพิศาลอธรรมกาลีเคยสละทรัพย์สินของท่าน	
	เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบความเดือดร้อนในเรื่องต่าง ๆ	
24.	พระครุพิศาลอธรรมกาลี เดิมใจที่จะช่วยชาวบ้าน	
	แก้ปัญหาต่าง ๆ	

ลำดับที่	รายการ	เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย
25.	พระครุพิศalaธรรมภานีมีความสมำเสมอในการให้ความช่วยเหลือแก่ชาวบ้าน	
26.	พระครุพิศalaธรรมภานีให้ความ เป็นกัน เองกับชาวบ้าน ที่ไป.....	
27.	ถ้ามีปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติของชาวบ้าน พระครุพิศalaธรรมภานีจะช่วยแก้ปัญหาได้.....	
28.	ถ้าทำนัต้องการทราบโครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ท่านสามารถขอคำแนะนำจากพระครุพิศalaธรรมภานีได้.....	
29.	พระครุพิศalaธรรมภานี เป็นผู้ที่แนะนำในการแก้ไขปัญหา ต่าง ๆ ให้กับชาวบ้านได้.....	
30.	คำแนะนำของพระครุพิศalaธรรมภานี เป็นคำแนะนำที่ เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต	
31.	พระครุพิศalaธรรมภานี เป็นผู้มีความขยันขันแข็งในการทำงาน	
32.	พระครุพิศalaธรรมภานี เป็นผู้รับผิดชอบต่อการดำเนิน งานโครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง	
33.	พระครุพิศalaธรรมภานี เป็นผู้ที่มุ่งใจเริงทำจริง	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ ๓ ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการลือสาร

๓๔. ท่านรู้เรื่องโครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง จากใคร เป็นคนแรก

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครรช.	ญาติพี่น้อง
เพื่อนบ้าน	พระครูธรรมภาณี
วิทยุ โทรทัศน์	อีน ๆ ระบุ.....

๓๕. ท่านรับฟัง เรื่องโครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ด้วยวิธีใดมากที่สุด

จากผู้ใหญ่บ้าน กำนัน หรือครรช.	จากวิทยุ
จากการพูดคุยในหมู่ชาวบ้าน	จากโทรทัศน์
จากพระภูมิศาสตร์ธรรมภาณี	อีน ๆ ระบุ.....
จากหอกระจาดข่าว	

ใส่เครื่องหมาย ในช่องที่ตรงกับความ เป็นจริง

ลำดับที่	รายการ	มาก	ปานกลาง	น้อย
๓๖.	เมื่อท่านมีข้อสงสัย เกี่ยวกับโครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง พระภูมิศาสตร์ธรรมภาณี เปิดโอกาส ให้ท่านซักถามข้อสงสัยได้.....			
๓๗.	พระภูมิศาสตร์ธรรมภาณีมีความสามารถอธิบายข้อสงสัย ให้แจ่มแจ้งได้.....			
๓๘.	ในการพูดคุยท่าน เคยซักถามข้อข้องใจต่าง ๆ จาก พระภูมิศาสตร์ธรรมภาณี.....			
๓๙.	เรื่องราวและคำแนะนำลึกลับ สอนของพระภูมิศาสตร์ธรรม ภาณีมีความน่าเชื่อถือ.....			
๔๐.	คำแนะนำลึกลับ สอนของพระภูมิศาสตร์ธรรมภาณี เป็นลึกลับ มีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของท่าน.....			

ลำดับที่	รายการ	มาก	ปานกลาง	น้อย
41.	ท่านได้นำคำแนะนำส่งสอนของพระครุพิศาลอธรรมภาษีไปประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน.....			
42.	ท่านพูดคุยเรื่องโครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทองกับพระครุพิศาลอธรรมภาษีบ่อย.....			
43.	เรื่องโครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง นอกจากพูดคุยกับพระครุพิศาลอธรรมภาษีแล้ว ท่านยังพูดคุยกับบุคคลอื่นอีกด้วย.....			
44.	เรื่องโครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ท่านมีความเข้าใจตามที่พระครุพิศาลอธรรมภาษีอธิบายมากน้อยเพียงใด.....			
45.	ท่านพูดคุยกับพระครุพิศาลอธรรมภาษีในแต่ละเดือนมากน้อยเพียงใด.....			

ศูนย์วิทยบรหพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการยอมรับและเข้าร่วมโครงการแพ่นดินธรรม แพ่นดินทอง

46. โครงการเป็นผู้ซักชวนให้ท่านเข้าร่วมโครงการแพ่นดินธรรม แพ่นดินทอง

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ก กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครุ

ญาติพี่น้อง

เพื่อนบ้าน

พระครูธรรมภาณี

อื่น ๆ ระบุ.....

47. พระครูพิศาลธรรมภาณีมีส่วนสำคัญในการซักชวนให้ท่านเข้าร่วมโครงการแพ่นดินธรรม

แพ่นดินทอง

มีส่วนสำคัญมาก

มีส่วนสำคัญปานกลาง

ไม่มีส่วนสำคัญ

48. เหตุผลที่ท่านเข้าร่วมในโครงการแพ่นดินธรรม แพ่นดินทอง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

เพื่อพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของตนเอง

เพื่อสร้างความนับถือในหมู่เพื่อนบ้าน

เพื่อลดหนี้สิน เนื่องจากอบายมุข

เพื่อให้เหมือนกับคนอื่น ๆ ในหมู่บ้าน

49. ท่านใช้เวลานานเพียงใดในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการแพ่นดินธรรม แพ่นดินทอง

เข้าร่วมกันที่หลังการอบรม

1 - 3 เดือน

4 - 6 เดือน

หนึ่งปี

ภาคผนวก ค.

อุดมการณ์แผนดินธรรม แผนดินทอง

ดร. พลศักดิ์ จิรไกรศิริ

ตั้งแต่ประเทศไทยมีแผนพัฒนาประเทศมา 2 ทศวรรษ การพัฒนาชนบทได้มีความเจริญก้าวหน้ามาเป็นลำดับ เพราะได้มีการเพิ่มพัฒนาภาระ 2 ทศวรรษ การพัฒนาชนบทอย่างหลากหลาย และมีการจัดทำโครงการพัฒนาหมู่บ้านไปตามแนวความคิดนี้อย่างกว้างขวาง เป็นต้นว่า จังหวัดนครราชสีมา มีโครงการโคราชพัฒนา จังหวัดเลย มีโครงการแผนดินทอง จังหวัดอุดรธานี มีโครงการหมู่บ้านพัฒนาชนบท จังหวัดจันทบุรี มีโครงการหมู่บ้านศิลธรรม จังหวัดอุทัยธานี มีโครงการหมู่บ้านพึ่งตนเอง และจังหวัดขอนแก่น มีโครงการหมู่บ้านบัวร์ เมื่่าว่าโครงการพัฒนาหมู่บ้านค่างๆ จะมีชื่อแตกต่างกัน แต่เมื่อประมวลแนวความคิดของการพัฒนาหมู่บ้านเหล่านี้แล้วจะมีอยู่ 3 แนว คือ แนวการพัฒนาเศรษฐกิจ แนวการพัฒนาสังคม และแนวการพัฒนาจิตใจ ซึ่งทั้ง 3 แนวทางนี้ ได้รับการสังเคราะห์เข้าด้วยกัน เรียกว่า "อุดมการณ์แผนดินธรรม แผนดินทอง" โดยมีจุดกำเนิด ความหมาย ความมุ่งหมาย เป้าหมาย สาระสำคัญและขอบเขต แนวทาง วิธีการและขั้นตอน จุดเน้น ตลอดจนความเป็นไปได้ของอุดมการณ์ โดยละเอียด ตามลำดับการอธิบายดังนี้

จุดกำเนิดของอุดมการณ์

ที่มากลางพระราชบรมราชาภิเษก ณ วันที่ 5 พฤษภาคม พุทธศักราช 2493 นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีพระปฐมบรมราชนองการอันศักดิ์สิทธิ์ว่า "เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม" พระปฐมบรมราชนองการที่อัญเชิญมานี้ เป็นพระราชประกาศสำคัญยิ่งที่แสดงถึงพระบรมราชนิรันดร์แห่งพระมหาชนชัตtriya ราชพระองค์นี้ว่า จะทรงปกครองมหาชนชาวไทยให้ร่มเย็น และจะทรงสร้างสรรค์แผนดินไทยให้สมบูรณ์ ผนวก ให้เป็นทั้งแผนดินธรรมและแผนดินทองของคนไทย

ประเทศไทยซึ่งลักษณะภาพ จะทำให้มีการพัฒนาทางจิตใจ สังคม และเศรษฐกิจควบคู่กันไป โดยมีจิตใจน่าหน้าเศรษฐกิจ การพัฒนาประเทศไทยแบบนี้จะประสบความสำเร็จทุกด้านอย่างถาวร คือต้องสร้างสรรค์ให้แผ่นดินไทยเจริญรุ่งเรือง ทั้งทางโลกและทางธรรม หรือทางวัฒนธรรม จิตใจเป็นแผ่นดินที่ประชาชนอยู่ในศิลธรรมมีความรุ่มเรื่อง เป็นสุข สังคมมีความสงบ เรียบง่าย ประชาชนมีเสรีภาพ ประเทศไทยมีความสมมูลย์สุข เจริญปั่งคึ่งทางเศรษฐกิจ อุดมการณ์นี้ จึงมีความต้องการทำให้คนไทยพัฒนาจิตใจควบคู่ไปกับการพัฒนาวัฒนธรรม

ความมุ่งหมายของอุดมการณ์

ประเทศไทยได้เริ่มการพัฒนาประเทศไทยอย่างมีแผน และปฏิบัติงานนี้อย่างเป็นระบบมาแล้ว หลังจากได้ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 เมื่อ พ.ศ. 2504 อันเป็นเวลากว่า 20 ปี ผลของการพัฒนาประเทศไทยด้วยวิธีการตั้งกล่าว ได้ก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นอันมาก แต่การพัฒนาจิตใจและคุณภาพของประชากรในระดับบุคคลและชุมชน ยังไม่เป็นไปตามความคาดหวังเท่าที่ควร เพราะยังมิได้มีการคำนึงงานทางด้านนี้อย่างต่อเนื่อง จริงจัง และเป็นระบบแบบแผน ด้วยเหตุนี้อุดมการณ์แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง อันเป็นเป้าหมายรวมกันของการพัฒนาชนบท จึงมุ่งหมายที่จะเสริมในส่วนที่บกพร่องอยู่นี้ให้มีความสมมูลย์ยิ่งขึ้นต่อไป

เป้าหมายของอุดมการณ์

อุดมการณ์แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง มีเป้าหมายในการพัฒนาคน พัฒนาหมู่บ้านและชุมชน เพื่อสร้างสรรค์แผ่นดินไทยให้เป็นแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองให้มากที่สุด ทำให้จะทำได้เพื่อน้อมเกล้า ถวายเป็นราชลักษณะเดิมราบทสม เด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในวโรกาสที่เสด็จ เสด็จกลับฯ ราชสมบัติครบมีที่ 40 พรรษา 2529 และในมหามงคลสมัย เจริญพระชนมายุ 60 พรรษา ณ พุทธศักราช 2530

สาระสำคัญและขอบเขตของอุดมการณ์

การสร้างสรรค์แผ่นดินไทยตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง มีสาระสำคัญและขอบเขตดังนี้

1. การพัฒนาคน หมายถึงการพัฒนาจิตใจของข้าราชการและประชาชนรวมทั้งการพัฒนารอบครัวให้มีคุณภาพและคุณธรรม

2. การพัฒนาหมู่บ้านชนบท หมายถึงการพัฒนาให้ชาวชนบทมีคุณภาพเชิงลึกที่ดีขึ้น โดยให้หลุดพ้นจากปัญหาพื้นฐาน ๓ ประการ คือ ความขาดแคลน ความไม่รู้ และความเจ็บป่วย เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาของหมู่บ้านได้ด้วยตนเอง

3. การพัฒนาชุมชน หมายถึงการพัฒนาชุมชนให้มีความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยเฉพาะเน้นการพัฒนาชุมชนแล้วด้วย ให้ประชาชนมีสภาพความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้ร่วมมือกันแก้ไขปัญหาของชุมชนได้ด้วยตนเอง

4. การพัฒนาสังคม หมายถึงการแก้ไขปัญหาสังคมที่กระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ความมั่นคงของชาติ และการล่ง เสริมให้สังคมมีความจำเป็นทางเศรษฐกิจ โดยให้ประชาชนยึดมั่นในศีลธรรม มีคุณธรรม ปราศจากการเบียดเบี้ยนกัน เพื่อความสงบเรียบร้อย ของสังคม และความมั่นคงของชาติ

สาระสำคัญของการพัฒนา ๔ ประการดังกล่าว จะเป็นการสนับสนุนทางการเมือง ความแน่วแห่งพระบรมราชนิธิيان ในพระบรมราชโองการที่ทรงคุณพระประมูลของชาติได้พระราชทานไว้ว่า " เราชรครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม " เพื่อสร้างสรรค์แผ่นดินไทยให้เป็นแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ตลอดไป

แนวทางการพัฒนา

การพัฒนาประเทศตามอุดมการณ์แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง ยึดหลักการใช้ศาสตร์ธรรมของทุกศาสนาพื้นเมือง ให้เป็นเครื่องมารยาทที่ดี ยึดหลักประชาธิปไตยพื้นฐานมาพัฒนาสังคมและยึดหลักการเพื่อคนเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมมือร่วมใจกันในการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยมีแนวทางการพัฒนาในแต่ละด้านดังนี้

การพัฒนาทางจิตใจ

การพัฒนาทางจิตใจ นุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพของประชาชน ให้ประพฤติปฏิบัติด้วยหลักธรรมของศาสนา และคุณธรรม ๔ ประการ ตามกราฟพระราชาดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ที่ทำงาน หมู่บ้าน ชุมชน

สังคม และประเทศชาติ ตั้งนี้

1. เป็นผู้มีจริยธรรม คือ มีความเมตตากรุณา สุจิต มีความสำรวม ซื่อสัตย์ มีสติรอบคอบ ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ พากเรียร จริงใจ อดทนอดกลั้น และมีความเสียสละ
2. เป็นผู้มีวัฒนธรรม คือ มีจรรยาบรรณทางชาติ รู้จักระเบียบปฏิบัติในวันสำคัญของชาติ เข้าร่วมประกอบพิธีกรรมทางศาสนา มีความสามัคคี ทึ่งตนเอง และรักภาระปรับตัว รวมทั้ง มีความเชื่อในคำนิยมไทยที่ดีงาม
3. เป็นผู้มีจิตใจไฟแรง คือ มีจิตใจไฟในการพัฒนาตนเอง ในด้านความสะอาด มีระเบียบวินัย มีจิตใจไฟในการพัฒนาครอบครัว ในด้านขยันทำงานประยัต และเลี้ยงชีวิต儉朴 และมีจิตใจไฟในการพัฒนาสังคม ในด้านมีใจ เที่ยงธรรม และทำประโยชน์แก่สังคม
4. เป็นผู้มีจิตใจไฟแห่งความรู้ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีพ ทั้งด้านกฎหมาย สุขภาพอนามัย การศึกษา อาชีพและการผลิต

การพัฒนาทางสังคม

การพัฒนาทางสังคม มุ่งเน้นพัฒนาสังคมโดยใช้วิถีทางประชาธิปไตยในการแก้ไขปัญหา ประสานประโยชน์ สร้างสังคมที่ใช้เหตุผลและเคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์โดย

1. ล่งเสริมให้บุคคลเข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาครอบครัว ที่ทำงาน หมู่บ้าน ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ตามวิถีทางประชาธิปไตย ด้วยความสมัครใจ
2. มีความคิดริเริ่ม และใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา โดยยึดถือการประสาน ประโยชน์เพื่อส่วนรวม เป็นหลัก ให้สามารถพึงตนเองได้
3. ยึดถือหลักสิทธิ์ เสรีภาพ ความเสมอภาค และกราครภาพ เพื่อการอยู่ร่วมกันของสังคมภายใต้กรอบแห่งกฎหมายและระเบียบแบบแผน
4. มีความมั่นใจและยึดมั่นในสถาบันการปกครองตามระบบประชาธิปไตย อันมี พระมหาชัตติรย์เป็นประมุข

๕. ร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาสิ่งแวดล้อม รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีอันดี สร้างสรรค์สังคมที่มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และจัดป้ายทางของท้องถิ่นและสังคมให้หมดสิ้นไป

การพัฒนาทางเศรษฐกิจ

การพัฒนาทางเศรษฐกิจ มุ่งเน้นการพัฒนาทางวัฒนธรรม ปัจจัยในการดำรงชีพของบุคคลอย่างเหมาะสม โดยเน้นการใช้หลักการช่วยเหลือเพื่อคนเอง และช่วยเหลือชึ้งกันและกันระหว่างบุคคลโดย

๑. ประกอบอาชีพสุจริต มีรายได้ตามสมควรแก่อัคตภาพ และช่วยคนเอง ไม่เอาแค่ขออยความช่วยเหลือจากผู้อื่น

๒. ช่วยเหลือชึ้งกันและกัน ใน การประกอบสัมนาอาชีพ เช่น การลงแขก

๓. ร่วมมือร่วมใจในการสร้างฐานะเศรษฐกิจของคนเองและส่วนรวม โดยรวมกลุ่มกันประกอบกิจกรรม เศรษฐกิจ เช่น มีกลุ่มสหกรณ์ ธนาคารข้าว กองทุนพัฒนาหมู่บ้านกลุ่มออมทรัพย์

วิธีการและขั้นตอนของการพัฒนา

การพัฒนาประเทศตามอุดมการณ์แผนพัฒนาฯ แผนพัฒนาฯ เป็นการพัฒนาสังคมไทยที่วีดอน เขตกว้างขวางและลึกซึ้ง จึงได้มีการประชุมปรึกษาหารือ แสวงหาวิธีการและขั้นตอนของการพัฒนา โดยสังเขป ดังนี้

๑. ประชุมชี้แจงให้ข้าราชการทุกระดับมีความเข้าใจในอุดมการณ์แผนพัฒนาฯ แผนพัฒนาฯ รวมทั้งประพฤติปฏิบัติ เป็นตัวอย่างแก่ประชาชน

๒. ชี้แจงเผยแพร่ให้ประชาชนในระดับหมู่บ้านและชุมชนมีความเข้าใจในอุดมการณ์ แผนพัฒนาฯ แผนพัฒนาฯ แผนพัฒนาฯ และชักชวนให้เข้าร่วมการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน ตามแนวทางอุดมการณ์แผนพัฒนาฯ แผนพัฒนาฯ ด้วยความสมัครใจ

3. สันบสนุนและเสริมสร้างบทบาทขององค์กรประชาชน ซึ่งได้แก่คณะกรรมการที่มีบ้าน และสภาคต่ำบล ให้เป็นผู้นำในการพัฒนาจิตใจ สังคมและเศรษฐกิจของหมู่บ้านและชุมชน

4. ส่งเสริมให้สถาบันทางศาสนามีบทบาทยิ่งขึ้น ในการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาทางด้านจิตใจ

5. ส่งเสริมให้องค์การเอกชนมีบทบาทยิ่งขึ้นในการสนับสนุนและช่วยเหลือทั้งในด้านวิชาการ บุคคล การเงิน และวัสดุอุปกรณ์

6. มีการประสานกิจกรรมและทรัพยากรในการพัฒนาของส่วนราชการองค์กรเอกชน และประชาชน ในหมู่บ้านและชุมชน ให้มีความสอดคล้องโดยยึดองค์กรประชาชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหลัก เพื่อให้การพัฒนาบรรลุความมุ่งหมาย ของอุดมการณ์แห่งดินธรรม แห่งดินทอง

จุดเน้นของอุดมการณ์

อุดมการณ์แห่งดินธรรม แห่งดินทอง มีจุดเน้นในการประสานงานเพื่อเผยแพร่ แนวความคิดอันจะนำไปปฏิบัติ ในการพัฒนาชนบทและการพัฒนาชุมชนในเมือง ซึ่งจะเน้นกำลัง ดำเนินการโดยหน่วยงานต่าง ๆ อยู่แล้ว ทางภาครัฐบาล คือส่วนราชการจังหวัด กองทัพภาค ตะลอกจนหน่วยงานของเอกชนได้เป็นผู้ดำเนินงานตามโครงการอยู่เช่น โครงการอาสาพัฒนา หมู่บ้านป้องกันตน เอง โครงการหมู่บ้านป้องกันตน เองชายแดน โครงการโครงสร้างพื้นฐาน โครงการ หมู่บ้านแห่งดินทอง โครงการศูนย์สารธิคุณย์พัฒนา โครงการศาลาประชาธิปไตย ฯลฯ โครงการเหล่านี้สามารถนำความมุ่งหมายของอุดมการณ์แห่งดินธรรม แห่งดินทอง ไปผสมผสาน เป็นแนวทางในการพัฒnar่วมกันได้ เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายสูงสุดในการพัฒนาประเทศ

สำหรับการพัฒนาชนบท ซึ่งเป็นกิจกรรมของการพัฒนาประเทศที่สำคัญที่สุด เพราะชนบท ครอบคลุมพื้นที่ของประเทศไทยกว่าร้อยละ 80 อุดมการณ์แห่งดินธรรม แห่งดินทอง มีจุดเน้นที่จะ ประสานให้มีการพัฒนาแบบอุลิภภาพ คือพัฒนาทางจิตใจ สังคมและเศรษฐกิจไปพร้อมกัน โดยอาศัย

ผู้นำท่องถิ่นในหมู่บ้าน ทั้งที่เป็นผู้นำแบบธรรมชาติ และผู้นำแบบจัดตั้ง เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำเยาวชน ผู้นำสตรี เจ้าอาวาส หรือครูใหญ่ ถ้าผู้นำของหมู่บ้านเหล่านี้สามารถประนีประนอมสามัคคีกันได้ การพัฒนาตามอุดมการณ์แห่งดินธรรมแห่งดินทองคงจะมีโอกาสสู่เรื่องได้ ในที่นี่ที่ส่วนใหญ่ของประเทศไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง.

ประวัติประลงทะเบี่ยนทำกิจกรรมวิจัย

พระครุพิศาลอธรรมกาณี ฉาวยา สุวนะ โภ อายุ 47 ปี นามเดิม สมศักดิ์ บุตรวงศ์ อายุพritchya 27 ปี พำนักอยู่วัดป่าเลไลย์ ตำบลบ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดจังหวัดอุดรธานี สมณศักดิ์ พระครุสัญญาบัตรชั้นโภ ตำแหน่งเจ้าอาวาส เจ้าคณะตำบลวุฒิการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น น.ร.เอก ป.๓

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 - 2532 ได้จัดอบรมวิปัสสนากรรมฐาน ปฏิบัติธรรมทั่วภาคอีสาน แห่งละ 5-10 วัน จำนวน 145 แห่ง มีประชาชนเข้าร่วมปฏิบัติมากกว่าหมื่นคน

ผลงานปัจจุบัน

1. จัดตั้งโรงเรียนปริยัติธรรมวัดป่าเลไลย์
2. จัดตั้งโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ในตำบลบ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี
3. เป็นผู้นำการพัฒนาจิตใจ และประสานงานในจังหวัดอุดรธานี
4. ได้รับรางวัล ผู้ทำคุณประโยชน์ค่ำพระพุทธศาสนาประเกลลั่ง เสริมผู้ปฏิบัติธรรม
5. ได้รับรางวัลดีเด่นสายเผยแพร่พุทธศาสนาจากศูนย์ส่งเสริมพุทธศาสนาแห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. 2530
6. ได้รับพระราชทาน เสมารบรรจุจักรทองคำจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชกุมารี ใน พ.ศ. 2531 สาขาเผยแพร่อบรมวิปัสสนา
7. รองประธานมูลนิธิเผยแพร่ชีวิตประเสริฐภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลงานผลิตสื่อ

1. ประเกลลั่งสือ
  - ก. ออกวารสารรายสามเดือน ชื่อ ธรรมสารเพื่อชีวิตอันประเสริฐ
  - ข. หนังสือสอนธรรมประยุกต์จำนวน 11 เรื่อง ได้แก่ ชีวิตในป่าหลวง คนโง่คนฉลาด ยิ่งฉลาดยิ่งโง่ ตัวศาสนาคืออะไร วิธีปฏิบัติเพื่อเข้าถึง

ตัวศาสนา ธรรมะที่ถูกห้าม วิธีแก้ปฏิบัติธรรม ธรรมะแก้ทุกข์
คำกลอนสอนธรรม 80 มีพุทธทาส และการเป็นอยู่ชนิดที่โลกจะไม่ว่างจาก
อรหันต์

2. สร้างภาพยันต์ 16 มม. โดยการใช้ประชาชนในหมู่บ้าน เป็นผู้แสดง จำนวน 7 เรื่อง ได้แก่ เรื่องปฎิจารา สวนเเพรใจสิงห์ ข้าคawayปัญญา ธรรมชาติท่องแคนพุทธภูมิ วัดป่าเลไลย์ ฉลอง 50 ปีของสวนโภกย์ ภาพยันต์แต่ละเรื่อง เป็นการสอนธรรมแบบประยุกต์ มีความยาวแต่ละเรื่องประมาณ 30-45 นาที

3. ภาพสไลด์ มีทั้งหมด 9 เรื่อง ได้แก่ เพชรอีสาน ของดีโบราณอีสาน มาลัยสุครี ลำพระบานคำทำนายโลก ล้อสังคม พุทธประวัติ ท่องแคนพุทธภูมิ อุกฤษณ์ สุภาษิตคำพังเพย โบราณ

4. วิดีทัศน์ ผู้ร่วมการแสดงเป็นชาวบ้าน ในชนบทมีทั้งหมด 10 เรื่อง ได้แก่ ปลูกให้ดี ปรัชญาชีวิต ธรรมะเพื่อชีวิต ธรรมชาติสอนธรรม ธรรมชาติและตลาด ธรรมะเพื่อผู้จะมาชีพ พระคุณของเมฆ เทศกาลธรรมะ เพชรอีสาน และท่องแคนพุทธภูมิ

5. แผ่นภาพ เรื่องราوا มีทั้งหมด 8 ชุด ได้แก่ เพชรอีสาน ของดีโบราณอีสาน ดินแคนที่ไม่ตาย รากเหง้าของอุกฤษณ์ ภาพตุ๊กตาปูนปั้นอุปกรณ์สอนธรรม ภาพหล่อปูนปั้น ปริศนาธรรม สวนสอนธรรม อุทยานธรรมะ

6. คำสอนบันทึก เทปจำนวน 34 เรื่อง ได้แก่ ปลูกให้ดี เพชรอีสาน 1-2 ของดีโบราณอีสาน 1-3 ปรัชญาชีวิต ธรรมะเพื่อชีวิต ผู้บังเกิด เกิด เก้า เยาวชน เพื่อครรภ์ เพื่อทุ่มสava คนที่จะบวช เพื่อคนแก่ การวางแผนชีวิต ธรรมะแก้ทุกข์ การปฏิบัติธรรม ภาษาคน ภาษาธรรม ศาสนากับเยาวชน ความสุขคืออะไร ธรรมะกล่อมนิทรา บุญใน พุทธศาสนาบุญของพุทธศาสนา ธรรมะสำหรับคนอกหัก แผนติดธรรมแผนติดทอง เพลงชุด อัมဓรรษ ธรรมะปรางฟี ธรรมะปรางกิเลส ธรรมะละอบายมุข รวมเพลงธรรมะ ธรรมะจากก่อไฟ ธรรมะขณะทำบุญตักบาตร และอบรมวิปัสสนา

กฎระเบียบของวัดป่าเลไลย์ บ้านเชียง อ.หนองหาร

สำหรับผู้มาอยู่ที่นี่จะพึงปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

ก ข้อปฏิบัติ

1. ต้องสนใจต่อการทำวัตรสวดมนต์ เป็นประจำ
2. ต้องเป็นผู้สนใจต่อการศึกษาปฏิบัติธรรม จริงจัง
3. ต้องเป็นคนว่านอนสอนง่ายและเป็นอยู่ ออย่างง่าย ๆ
4. ต้องเป็นผู้ไม่มีทิฐิมานะ ดื้อ ร้อน
5. ต้องเคารพต่อ สักанที่ หมู่คณะและ ครูบาอาจารย์
6. ต้องรู้จักเสียสละ ทำประโยชน์ส่วนรวม
7. ต้องไม่อยู่นิ่ง เฉย โดยไม่ทำประโยชน์อะไร
8. ต้องเป็นผู้ไคร'ในธรรม เพื่อความพันทุกข์ เสมอ
9. ต้องปฏิบัติธรรม ทำกรรมฐานอย่างน้อย 1 เดือน
10. ต้องเป็นผู้บำเพ็ญตน ให้ เป็นประโยชน์ตน และส่วนรวม โดยไม่เห็นแก่ตัว

ข้อห้าม

1. ห้ามต้อนรับพระงมงงานทำเครื่องลงของขลัง บอกเล่นใบหวาน
2. ห้ามเป็นพระหมອตุ สอนศาสนาพราหมณ์ศาสนาพี บุชาพีสาร
3. ห้ามเป็นพระหมอน้ำมนต์ แจกราชศุด คากา
4. ห้ามประกอบพิธีรีตรองทึ่งมายนอกพุทธศาสนา
5. ห้ามเล่นการพนัน (เลข-เบอร์)
6. ห้ามเบิดวิทยุพัง เพลง-หมอลำ-นิยาม ที่ไร้ธรรมะ และสาระ
7. ห้ามเสพของเสพติด เช่น มาก พลุ บุหรี่ กาแฟ ฯลฯ
8. ห้ามคุยกัน เสียงดังรบกวนผู้อื่น
9. ห้ามคุยกันในเรื่องไร้สาระ
10. พระภิกษุสามเณรที่มา เที่ยวพักได้ไม่เกิน 3 คืน

ทุกคนจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามถือว่าไม่เคารพต่อกฎระเบียบ ของวัดจึงไม่มีลิฟท์ที่จะอยู่ที่นี่อีกด้วย

97

ประวัติ

นางผุณทรัพย์ สิทธิพรหม เกิดที่จังหวัดสระบุรี เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2490
สำเร็จการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลก ในปีการศึกษา 2512
สอบบรรจุเข้ารับราชการในกรมการฝึกหัดครู ปฏิบัติราชการที่วิทยาลัยครุนครสวารรค์ ในปี
พ.ศ. 2513

ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 6 ภาควิชาการลีอสารและประชาสัมพันธ์

วิทยาลัยครุพัฒน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย